

Arxiu Municipal

Subirats

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: C/Ponent, nº13 (Casa de la Vila)

Coordenades:

Latitud: 41.40626
Longitud: 1.81641
UTM Est (X): 401071
UTM Nord (Y): 4584533

Classificació

Número de fitxa: 08273 - 141
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Any: 1999
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Subirats
Autoria de la fitxa: Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dj., 23/03/2006 - 01:00

Descripció

L'Arxiu Municipal de Subirats està dividit en dos grans fons organitzats: el fons del Jutjat de Pau i el fons del propi Ajuntament. Els documents d'arxiu definitiu del Jutjat de Pau estan dipositats en una prestatgeria específica de la sala 3 de les golfes, amb un tipus de caixa diferent a l'utilitzat en el fons de l'Ajuntament;

davant del número de cada caixa hi ha escrita la lletra "c". Ocupa un total de 80 caixes, que representa aproximadament uns 12 metres lineals. La resta de documents, inclosos els llibres del Registre Civil des de 1870, es conserven en un armari al despatx del Jutjat a la segona planta. Existeix un inventari per a la seva consulta, que conserva l'administrativa responsable de l'arxiu municipal.

El quadre de classificació del fons del Jutjat de Pau de Subirats és el següent:

1. Administració interna (1858-1986)
  - 1.1. Inventaris (1908-1952)
  - 1.2. Informes anuals (1952-1979)
  - 1.3. Actes de possessions i cessaments (1871-1952)
  - 1.4. Cartes - ordre (1983-1986)
  - 1.5. Correspondència (1858-1984)
  - 1.6. Llibres registre (1930-1986)
2. Afers civils (1855-1982)
  - 2.1. Actes de conciliació (1855-1978)
  - 2.2. Judicis verbals (1856-1968)
  - 2.3. Judicis de desnonament (1878-1940)
  - 2.4. Jurisdicció voluntària (1867-1982)
    - 2.4.1. Autoritzacions i consentiments (1867-1982)
    - 2.4.2. Consells de família (1897-1943)
    - 2.4.3. Expedients possessoris (1878-1944)
    - 2.4.4. Declaració d'hereus (1878-1945)
3. Afers penals (1854-1955)
  - 3.1. Judicis verbals de faltes (1854-1955)
  - 3.2. Llibres registre (1877-1954)
4. Registre civil (1870-1990)
  - 4.1. Declaracions de naixements (1951-1986)
  - 4.2. Certificats d'avortament (1904-1954)
  - 4.3. Expedients d'adopció (1952-1960)
  - 4.4. Expedients matrimonials (1871-1986)
  - 4.5. Certificats de defunció (1876-1986)
  - 4.6. Llibres de naixements (1870-1987)
  - 4.7. Llibres de matrimonis (1870-1990)
  - 4.8. Llibres de defuncions (1870-1990)
  - 4.9. Actes d'emancipació (1901-1929)
  - 4.10. Expedients del Registre Civil (1916-1959)
  - 4.11. Actes de visita (1876-1958)
  - 4.12. Llibres registre (1903)

Els documents que formen part de l'arxiu definitiu del fons de l'Ajuntament estan presentats i ordenats d'acord amb un quadre de classificació, el qual consta de tretze seccions, corresponents a la gestió interna, competències de l'Ajuntament, i serveis delegats per l'Estat. Les tretze seccions són les següents:

01. Administració general.
02. Hisenda.
03. Proveïments.
04. Beneficència i Assistència Social.
05. Sanitat.
06. Obres i Urbanisme.
07. Seguretat pública.
08. Serveis militars.
09. Població.
10. Eleccions.
11. Ensenyament.

12. Cultura.

13. Serveis agropecuaris.

L'arxiu conserva també una sèrie de documents solts, que ocupen unes prestatgeries de gran format, dins de caixes retolades amb la seva descripció:

- Comitè local de Milícies Antifeixistes (1936)
- Jefatura local de FET y de las JONS (1974-1974)
- Còpies de documents de l'antiga Universitat de Subirats (1519-1769)
- Altres documents indeterminats.

Per a la descripció informatitzada dels documents s'ha utilitzat el programa de gestió de bases de dades ACCESS en l'aplicació concreta de l'Oficina de Patrimoni Cultural "Ajuntament 7.0.

Pel que fa al tipus de material d'arxivament, s'ha mantingut el tipus de caixa, excepte en els casos de documents de gran format, en què s'ha utilitzat caixes específiques. L'allotjament dels documents a l'interior de les caixes, en alguns casos s'han mantingut les carpetes existents, i en els casos en què no en tenien o estaven malmeses, s'han utilitzat les carpetes facilitades per l'Ajuntament. Tots els materials d'arxivament que contenien elements metàl·lics han estat substituïts per altres més adients.

Observacions:

Les caixes estan instal·lades a les prestatgeries seguint el sistema d'instal·lació contínua per a tots els documents. Els documents de gran format, donat l'important volum d'aquests, aproximadament uns 20 metres lineals, s'ha habilitat la meitat de la primera sala per a aquests, mantenint el sistema d'instal·lació contínua, i indicant la seva situació en el camp de "Signatura Topogràfica". Totes les capses s'han instal·lat en posició horitzontal, de manera que es pot llegir la respectiva identificació en el lloc petit de la caixa. La instal·lació i numeració de les caixes s'ha fet per blocs de prestatgeria (per bloc s'entén l'estructura que formen els diferents prestatges situats un sobre l'altre), d'esquerra a dreta i de dalt a baix.

L'ordenació de les sèries i subsèries del fons documental de l'Arxiu Municipal de Subirats segueix un criteri lògic i cronològic. Igualment, el criteri per fixar la separació entre documents d'arxiu definitiu i documents d'arxiu de gestió és cronològic, d'acord amb la vigència legal i administrativa de les diverses sèries documentals i les necessitats organitzatives del propi Ajuntament, i físic, ja que l'espai actual per instal·lar els documents d'arxiu definitiu ja es troba totalment ocupat. La data que marca la separació entre l'un i l'altre oscil·la entre 1988 i 1998, en funció del tipus de sèrie.

Per a la classificació dels documents del fons de l'Ajuntament s'ha aplicat el quadre de classificació que facilita l'Oficina de Patrimoni Cultural amb la seva aplicació de gestió de base de dades. Aquest quadre parteix del presentat a la publicació "Normes per a la classificació de la documentació municipal (1989)". Les agrupacions documentals (subsecció, sèrie i subsèrie) que no estaven reflectides en aquest quadre s'hi ha afegit amb el codi corresponent.

Les còpies de documents de l'antiga Universitat de Subirats (1519-1769) procedeixen del fons patrimonial de Can Ravella.

Durant l'elaboració de l'inventari de l'Arxiu Municipal que es va fer l'any 1999 es van detectar alguns documents procedents d'Ajuntaments d'altres municipis:

- Edicte del Jutjat de Pau d'Avinyonet del Penedès (1877)
- Alta de Contribució Industrial de Villalba Saserra (1940)
- Alta de Contribució Industrial de Talamanca (1940)
- Acta d'inspecció del Cadastre de Sant Cugat Sescarrigues (1967)
- Ordenança fiscal de Sant Cugat Sescarrigues (1965)
- Llibre registre de despeses per partides de Sant Cugat Sescarrigues (1964)
- Diligències del Jutjat de Pau de La Granada (1875-1876)
- Sol·licitud al Ministeri d'Hisenda de l'Ajuntament de La Granada (1879)
- Llibre de caixa de Pacs del Penedès (1928-1929)
- Llibre d'entrades i sortides de cabals de Sant Martí Sarroca (1892-1895)

Aquests documents es van retornar als respectius Ajuntaments.

Història

L'actual ordenació del fons documental de l'Ajuntament de Subirats és fruit d'un inventari que es va realitzar entre els mesos de juliol i desembre de l'any 1999. Abans d'aquesta data, els documents estaven repartits en diversos espais, en funció de la tipologia i la data del document. Aquest estat inicial era fruit dels diversos trasllats de documents i de la manca de cura en la seva conservació. En el dipòsit per a l'arxiu definitiu dels documents, es conservaven la pràctica totalitat dels documents anteriors a 1985. Aquest conjunt suposava un total de 170 metres lineals, dels quals uns 30 metres ja estaven tractats per una intervenció anterior, i uns altres 12 metres corresponien al fons del Jutjat de Pau, ordenat i classificat en la seva totalitat per la mateixa intervenció anterior. La resta es trobava en piles i col·locats desordenadament als prestatges. Els manaments d'ingrés i pagament des de 1945 a 1994 estaven col·locats en caixes de gran format en una sala no condicionada de les golfes.

A la segona planta de l'Ajuntament hi havia els documents del Departament d'Urbanisme i Obres posteriors a 1985 (uns 30 metres lineals). En aquesta mateixa planta es troba el despatx del Jutjat de Pau, amb un armari on es conserven tots els documents posteriors a 1980 i la totalitat dels llibres del Registre Civil, des de 1870 fins a l'actualitat.

Finalment, a la primera planta de les dependències municipals, es trobava l'arxiu de gestió, en el qual es conservaven la totalitat dels documents posteriors a 1985, tret dels documents d'Urbanisme i Obres, que ocupaven un total de 45 metres lineals. Poc abans de realitzar-se la intervenció de l'inventari de l'any 1999, es va produir un incendi en una sala propera a aquest espai, que va omplir aquests documents de cendra. La meitat de les caixes es van pujar a les golfes sense netejar, esperant la intervenció de 1999; l'altra meitat es van netejar i tornar a instal·lar a l'arxiu de gestió.

La primera intervenció documentada sobre el fons de l'Ajuntament de Subirats es va realitzar l'any 1987, per l'Arxiu Comarcal de Vilafranca del Penedès. Aquella intervenció va consistir en la realització d'una guia-inventari del fons, l'etiquetatge dels arxivadors existents, així com la descripció a partir de les indicacions de la part exterior dels arxivadors, i la posterior classificació a partir d'aquesta informació. Aquest tipus d'intervenció sobre un volum de documents tant important i desorganitzat, afegit al posterior trasllat dels documents per les obres de remodelació de l'Ajuntament l'any 1989, van fer l'arxiu ràpidament inoperatiu.

A partir de l'any 1992, i fins el 1997 es va realitzar una altra intervenció en diverses fases. En aquesta ocasió es va tractar únicament una petita part del fons, tot i que es va iniciar el tractament sobre la pràctica totalitat de les seccions de l'actual quadre de classificació. El resultat d'aquesta intervenció fou un catàleg dels documents tractats, classificats a partir del quadre de classificació publicat pel Servei d'Arxius de la Generalitat l'any 1989. Aquesta eina descriptiva, que només permetia accedir als documents que estaven tractats, fou la que va estar utilitzant l'Ajuntament fins a la intervenció de l'any 1999.

Aquesta darrera intervenció tenia l'objectiu continuar i finalitzar la de l'any 1992, per a poder disposar així d'un instrument de descripció de la totalitat dels documents existents a l'arxiu definitiu, a més d'informatitzar el fons i d'establir una normativa d'ús i consulta que permetés garantir un servei de consulta ràpid i eficaç, no tan sols per a les oficines administratives de l'Ajuntament, sinó també per als investigadors i ciutadans en general.

La manca absoluta de diferenciació entre còpies, esborranys i documents de recolzament informatiu en l'organització interna dels documents, va generar un important volum de paper eliminat, assolint el volum total de documentació i còpies eliminades aproximadament uns 20 metres lineals.

Bibliografia

LOBATO I BUIL, David (2000): "Inventari de l'Arxiu Municipal. Ajuntament de Subirats". Vol. I. Edita: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Oficina de Patrimoni Cultural.